

پاسخنامه مدارس شهرستان

پایه :	۶	موضوع :	علوم قرآنی
تاریخ :	۹۱/۰۶/۰۷	ساعت :	۸

نام کتاب: مفصل التمهید تمام کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. کدام گزینه تعریف «الهام نفسی» است؟ ا ۸
 - ا. هو شعور بالباطن یحسن به الإنسان احساساً ■
 - ب. هو أمر مجعول فی ذات الأشياء □
 - ج. أنه وحی ألقى علی نفس النبی □
 - د. ما ألقى إلى الإنسان من نفسه □
۲. احادیث العرض علی کتاب الله تدلّ علی ... ا
 - ا. صیانة القرآن من التحریف ■
 - ب. الاعجاز التشریحی فی القرآن □
 - ج. تناسق نظم القرآن □
 - د. لطیف کنایة القرآن □
۳. بر اساس روایت «ما فی القرآن آیه الأ ولها ظهر وبطن» کدام گزینه صحیح است؟ د ۵۱
 - ا. بطن همان مورد نزول آیه است و ظهر تأویل آن □
 - ب. ظهر تأویل و بطن همان تنزیل است □
 - ج. ظهر تفسیر و بطن همان شأن است □
 - د. ظهر همان مورد نزول آیه است و بطن تأویل آن ■
۴. منظور از «راسخون فی العلم» کیست؟ ا ۱۴۹
 - ا. پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) و اهل بیت (علیهم السلام) ■
 - ب. خلفای بعد پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) □
 - ج. اصحاب پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) □
 - د. پیامبران اولو العزم (علیهم السلام) □

سؤالات تشریحی:

۱. طبق نظر مصنف اولین سوره کامل و اولین آیاتی که بر پیامبر صلی الله علیه وآله نازل شد کدام بود؟ ۳۸-۳۶
 ۱. سوره الفاتحه فهی أول سورة نزلت بصورة كاملة. ۲. إن الآيات الثلاث أو الخمس من أول سورة العلق إنما نزلت تبشيراً بنبوته.
۲. تعیین فواصل آیات امر اجتهادی است یا توقیفی؟ توضیح دهید. ۵۹

توقیفی، یعنی با دستور و نظر (صلی الله علیه و آله و سلم) بوده و این گونه نیست که با تمام شدن مطلب، آیه پایان یابد چه بسا در وسط مطلب و در اثناء آن آیه تمام می شود با آنکه مطلب هنوز ناتمام است.
۳. خصوصیات مصاحف عثمانی را بنویسید. ۷۰
 ۱. مصحف های عثمانی از نظر ترتیب سوره ها نزدیک به مصحف هایی است که صحابه نوشته بودند یعنی سوره های بزرگ مقدم بر سوره های کوچک قرار داده شده بود. ۲. این مصحف ها خالی از نقطه و علایمی بوده است که اعراب کلمات را نشان می دهد. ۳. این مصحف ها مملوّ از غلطهای املائی و تناقض هایی در رسم الخط بوده است.

۴. چرا وجود خطاهای املائی، ضرری به کرامت قرآن نمی‌زند؟ (دو دلیل بنویسید) ۷۲

۱. واقع قرآن آن چیزی است که خوانده می‌شود نه آن چیزی که قرائت می‌شود. ۲. اینکه از جهت کاتبان، اشتباهی صورت گرفته ضرری به اصل عظمت قرآن نمی‌زند. ۳. اصلاً وجود این غلطها و اقدام نکردن مسلمان‌ها بر تصحیح آنها دلالت بر عدم تحریف قرآن می‌کند.

۵. ادله جواز قرائت قرآن به قراءات سبع در نماز را بنویسید. ۱۱۷

۱. سیره مسلمین ۲. اجماع فقها ۳. تظافر النصوص الواردة عن الأئمة (علیهم السلام) فی الأمر بالعمل بما عند الناس والمعروف لدى المسلمین.

۶. چرا قرائت شایع در بین مسلمانان، قرائت عاصم به روایت از حفص می‌باشد؟ ۱۲۳

۱. در واقع قرائت حفظ همین قرائت عامه مسلمانان است زیرا حفص و استاد او عاصم شدیداً به آنچه با قرائت عامه و روایت صحیح و متواتر میان مسلمانان موافق بود پای بند بودند. ۲. عاصم در بین قراء معروف به خصوصیات و خصلت‌هایی ممتاز بوده که شخصیتی قابل توجه به او بخشیده است وی ضابطی بی‌نهایت استوار و در اخذ قرآن از دیگران بسیار محتاط بوده است.

۷. گونه‌های متصور در نسخ آیات قرآن را نام برده و توضیح دهید. (دو مورد) ۱۳۱

۱. نسخ آیه و محتوا باهم: یعنی آیه مشتمل بر حکم شرعی به طور کلی منسوخ شود الفاظ آیه از قرآن برداشته شود حکمی که محتوای آیه را تشکیل می‌دهد نیز منسوخ گردد. ۲. نسخ آیه بدون محتوا: الفاظ و عبارات آیه از قرآن برداشته شود ولی حکمی که در محتوای آیه بوده همچنان باقی بماند. ۳. نسخ محتوا بدون آیه: الفاظ و عبارات آیه هم چنان در قرآن ثبت و مورد تلاوت قرار می‌گیرد ولی حکمی که محتوای آیه را تشکیل می‌دهد منسوخ شده باشد.

۸. عوامل وجود تشابه در آیات قرآن چیست؟ ۱۳۹

دقة المعنى و علو مستواه عن المستوى العام مضافاً الى دقة التعبير و جزاله الاداء و إن القرآن جاء بمفاهيم حديثه كانت غريبة في طبيعة المجتمع البشري آنذاك و قصرت افهامهم عن ادراك حقائقها (و ربما حدث التشابه بعد انقضاء القرن الاول).

۹. اعجاز بیانی قرآن را توضیح دهید. ۱۸۰

فصاحته بالغة و بلاغته فائقة، تعابيره دقيقة كلماته منظمة على أنظمة صوتية دقيقة، متناسبات الأجراس، متناسقات التواقيع، في تقاسيم و تراکيب سهلة سلسلة، عذبة سائغة، ذات رنة و جذبة شعريّة و استهواء سحرى غريب.